

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-316 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-12/226-76
Karar Tarihi : 03.03.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Bekir KOCABAŞ, Burcu CAN, Zeynep ŞENGÖREN

C. BAŞVURAN : - Re'sen

**D. HAKKINDA İNCELEME
YAPILAN :**

- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği
İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi 5. Kat No:284/286 Beyoğlu/İstanbul
- Yüzyıl Işıl Eğitim Kurumları
Valide Sultan Cad. Alay Yolu Yüzyıl Işıl Sok. No:2 34473 Bahçeköy/
İstanbul
- Özel Kültür Koleji
Alkent 2000, 2. Faz yanı, Karaağaç Köyü Yolu Büyükçekmece/İstanbul
- Oğuzkaan Okulları
Aşağı Gureba Cad. Çapa, 34270, Fatih/İstanbul
- Doğan Özel Eğitim Tesisleri Limited Şirketi (Özel Doğan Koleji)
Bestekâr Selahattin Pınar Sok. No: 15 Salacak Üsküdar/İstanbul
- Gözaçan Kültür Hizmetleri Limited Şirketi (Özel Doğu Okulları)
Altunizade, Kısıklı Cad. No:115, 34662, Üsküdar/İstanbul
- Özel Surp Haç Ermeni Lisesi
Ekmekçibaşı Sok. No:7 Üsküdar 34664 İstanbul
- Vehbi Koç Vakfı Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi İktisadi İşletmesi (Koç Eğitim Kurumları)
Akfırat Beldesi, Tepeören Çayırlar Mevkii, Tuzla/İstanbul
- Tavyapsan Tavukluoğlu Yapı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Özel Atacan Okulları)
Bayar Cad. Cemil Akdoğan Sok. No:3-5, 34742, Kozyatağı/İstanbul
- Asist Öğretim Kurumları Anonim Şirketi (Özel Doğa Kolejleri)
Cumhuriyet Cad. Rüzgarlı Bahçe Mah. Kavacık Kavşağı Energy Plaza Kat:1
Kavacık-Beykoz/İstanbul
- Eyüpoğlu Eğitim Kurumları Anonim Şirketi
Namık Kemal Mahallesi Dr. Rüstem Eyüboğlu Sokak No:8 34762 Ümraniye/
İstanbul

11-12/226-76

- İstek İstanbul Eğitim Hizmetleri Anonim Şirketi
İbrahimağa Mah. Köftüncü Sok. Acıbadem/İstanbul
- Özel Robert Koleji
İstanbul Amerikan Robert Lisesi Kuruçeşme Cad. No.87 34345 Arnavutköy/İstanbul
- Özel İlk Akasya Eğitim ve Öğretim Kurumları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Molla Gürani Cad. No:37 Fındıkzade/İstanbul
- 50 - Özel Balkanlar Eğitim Kurumları Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Mollağürani Mahallesi millet Cad. Sefaiefendi Sok. Turan Apt. No:5 Haseki Fatih/İstanbul
- Fevziye Mektepleri Vakıf Işık Okulları İktisadi İşletmesi
Büyükdere Cad. No:106, Maslak/İstanbul
- Özel Yıldız Eğitim Kurumları Emine Nafia Kuzucu
Nispetiye Cad. No: 16 1. Levent 34330 İstanbul
- Bilim Eğitim ve Öğretim A.Ş.
Okul Öncesi-İlköğretim-Kolej Çiğdem Mahallesi 25. Cad. No.4 Balgat/Ankara
- Özel Arı Eğitim ve Öğretim Tesisleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
60 Öğretmenler Cad. No:16/A 06530 100.Yıl/Ankara
- Başkent Üniversitesi Özel ilk ve Ortaöğretim Kurumları Tic. ve San. A.Ş (Ayşe Abla Koleji)
Çiğdem Mah. 25. Cad. No:5 06520 Karakusunlar/Ankara
- Türk Eğitim Derneği Ankara Koleji Vakfı (TED Ankara Koleji)
Taşpınar Mah. 2800. Cadde No:5 İncek,Gölbaşı/Ankara
- Yüce Özel Eğitim ve Kültürel Hizmetler A.Ş. (Özel Yüce Okulları)
Zühtü Tigrel Cad. İsmet Eker Sok. No:5 Oran/Ankara
- Maya Özel Okulları
Hayri Çeçen Sokak No: 4 06450 Yeni Oran Çankaya/Ankara
- 70 - Büyük Koleji
Bağlar Cad. No:184 06700 Gaziosmanpaşa/Ankara
- Gürışık Eğitim Hizmetleri A.Ş. (Özel Aykan Koleji)
Turgut Özal Bulvarı No:18/1 İncek/Ankara
- Jale Tezer Koleji
Vedat Dalokay Caddesi No: 105 G.O.P. / Ankara
- Özel Sevgi Koleji
Turan Güneş Bulvarı No:146 Oran-Çankaya/Ankara
- Özel Fatoş Abla Koleji
Gezegen Sok. No: 13 Gaziosmanpaşa/Ankara
- 80 - Başkent Eğitim Yayın ve Ticaret A.Ş. (Samanyolu Eğitim Kurumları)
Serhat Mah. 1285. Sokak No:2 Yenimahalle/Ankara
- Meltem Eğitim ve Sağlık İşl. Gıda ve İhtiyaç Mad. San. Tic. A.Ş. (Özel Meltem Koleji)
Süleymaniye Cad. Meltem Sk. No: 5 Keçiören/Ankara

11-12/226-76

- Ankara Hayat Eğitim Kurumları Tic. Ltd. Şti.
Yeni Etlik Caddesi Mustafa Üstündağ Sokak No:30 Etlik-Keçiören/Ankara
- Özel Yükselen Koleji Taşımacılık Eğitim Temizlik İnşaat Turizm San. Ltd. Şti.
(Yükselen Koleji)
Havalimanı - Çubuk Yolu 11. Km Ankara

90 **E. DOSYA KONUSU: Ülkemizde faaliyet gösteren özel okulların ve bu okulların bir araya gelerek oluşturdukları teşebbüs birliklerinin ücret ve personel politikası konusunda anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Öneraştırma; özel okulların ve bu okulların bir araya gelerek oluşturdukları teşebbüs birliklerinin ücret ve personel politikası konusunda anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine ilişkindir.

100 **G. DOSYA EVRELERİ:** Re'sen hazırlanan 10.12.2010 tarih ve 2010-4-316/İİ-10-365.BK sayılı İlk İnceleme Raporu, 23.12.2010 tarih ve 10-80 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca öneraştırma yapılmasına 10-80/1658-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 24.02.2011 tarih ve 2010-4-316/ÖA-11-365.BK sayılı Öneraştırma Raporu 01.03.2011 tarih ve REK.0.08.00.00-110.02.02/67 sayılı Başkanlık önergesi ile 11-12 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

110 1. a. 2001 yılının Nisan ayı içerisinde İstanbul'da faaliyet gösteren vakıf okullarının toplantılar düzenlemek suretiyle belirlenecek fiyatlara ilişkin görüşme ve bilgi paylaşımında bulunmasının, 4054 ayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlâl olarak değerlendirilebileceği,

b. Bununla birlikte söz konusu ihlalin zamanaşımına uğraması nedeniyle herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

2. a. İlgili pazarda faaliyet gösteren özel okulların yetkililerinin Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği ve Ankara Özel Okullar Derneği bünyesinde yapılan toplantılarda fiyat politikalarına yönelik olarak görüşme ve bilgi paylaşımında bulunmalarının, 4054 ayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlâl olarak değerlendirilebileceği,

120 b. Ayrıca, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nce benimsenmiş olan "Özel Okullar İlkeleri"nin, "Çalışma Ortamı, Çalışanlar, Öğretmen Alımları" ile "Öğrenci Alımları" bölümleri altındaki bazı hükümlerinin, 4054 ayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu nitelikte bir teşebbüs birliği kararı olarak değerlendirilebileceği,

c. Anılan ihlallere ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, mezkûr Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca;

- Ankara'da faaliyet gösteren özel okullara iletmek üzere Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğüne,

- İstanbul'da faaliyet gösteren özel okullara iletmek üzere İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğüne ve

- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'ne görüş bildirilmesinin yerinde olacağı

11-12/226-76

hususlarına yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

130 I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Önaraştırma kapsamında incelenen hususların, özel okulların ticarî politikalarına ilişkin olması, ülkemizde özel öğretimin 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve bu hizmetin, herhangi başka bir hizmet ile ikame edilememesi sebepleriyle, dosya kapsamında ilgili ürün pazarı; "okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretime yönelik özel okul işletmeciliği hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

140 Türkiye'deki 77 ilde ilköğretim ve 57 ilde lise eğitimi veren özel okullar bulunmaktadır. Büyük şehirlerdeki bazı özel okulların, sundukları burs vb. imkânlarla yatılı olarak farklı şehirlerden de öğrenci kabul ettikleri bilinmektedir. Ancak özellikle Anadolu'daki özel okulların öğrenci portföyü, il sınırları içerisindeki öğrencilerle sınırlı kalmaktadır. Bu çerçevede, her bir ilin ayrı bir coğrafi pazar olarak belirlenmesi mümkün olmakla birlikte, mevcut dosya açısından ilgili coğrafi pazar tespiti yapılmamıştır.

I.2. Yapılan Tespitler

I.2.1. Basın-Yayın Organları Aracılığıyla Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

İnternet üzerinden yapılan incelemeler sonucunda, özel okulların fiyat artışlarına ve rekabete duyarlı alanlardaki faaliyetlerine ilişkin aşağıdaki bilgi ve belgelere ulaşılmıştır:

150 - 02.06.2003 tarihli Radikal Gazetesi'nin "Özel'e %30 zam" başlıklı haberinde, bir önceki yıl %43 ile 58 arasında zam yapan özel okulların bu yılki zam oranının %30 olarak açıklandığı belirtilmektedir.

160 - 14.05.2005 tarihli Sabah Gazetesi'nde yer alan "Kolej zammı kızdırdı" başlıklı haberde; Özel Okullar Birliği'nin önümüzdeki yıl kolej ücretlerine yapılacak zam oranını yüzde 15 olarak açıklamasının velileri kızdırdığı belirtilerek şu ifadeler yer verilmektedir: *"Bu yıl beklenen enflasyon oranı 8 iken iki katına yaklaşan zam oranının hangi gerekçeyle alındığını sorgulayan veliler, geçen yılki gibi enflasyon üzerinde zam yapılmasına tepki gösterdi. Eğitim-Sen Başkanı Alaaddin Dinçer, bu zammın sadece eğitim ücretini kapsadığını, yemek, servis ve aktivite giderleriyle velinin cebinden çok daha fazla para çıkacağını söyledi. Özel Okullar Birliği Başkanı Rüstem Eyüboğlu, Birliğe bağlı özel okulların önümüzdeki eğitim öğretim yılında yapacakları zam oranının yüzde 10 ile yüzde 13 arasında olacağını, bu oranın veliyi rahatsız etmeyeceğini ifade etti. Eyüboğlu, şu ana kadar fiyatlarını açıklayan okullarda zam oranının yüzde 12-15 civarında olduğuna dikkat çekti. Birlik olarak ücretler konusunda yaptıkları açıklamaların tavsiye niteliğinde olduğunu ifade eden Eyüboğlu şunları söyledi: 'Her okul bütçesini yapıp fiyatlarını açıklar. Öğretmenlerin maaşlarına yapılacak zamlar, personel ve yatırım giderleri bu bütçe içindedir. Devletin şu anda kendi öğretmenlerine yaptığı zam yüzde 15 civarında. Özel okullar bütün bunları göz önüne alarak veliyi rahatsız etmeyecek zamlar yapacaklardır. Zaten biz kaç yıldan beri çok düşük zamlar yapıyoruz.'"*

170 - www.eduankara.com isimli internet sitesinde yer alan 24.05.2006 tarih ve "İşte özel okul fiyatları" başlıklı haberde, Türkiye Özel Okullar Birliği Başkanı Rüstem Eyüboğlu'nun, özel okul ücretlerinin Ücret Tespit ve Tahsis Yönetmeliği çerçevesinde belirlendiği, birlik olarak kendilerinin özel eğitim kurumlarının fiyat belirleme politikalarına karışmadıkları; ancak bu

11-12/226-76

konuda geçen ay gerçekleştirilen toplantıda özel okul sahiplerine "enflasyonun üzerinde belirli bir oranda zam yapmalarını, araştırma-geliştirme için bütçe ayırmalarını ve eğitimde kaliteden ödün vermemelerini tavsiye ettikleri" yönündeki açıklamaları yer almaktadır.

- 09.05.2008 tarihli Sabah Gazetesi'nin "Özel okullar zamlarıyla cep yakacak Merkez'i kızdıracak" başlıklı haberinde, özel okulların 2007-2008 öğretim yılı için ücretlerini açıklamaya başladıkları belirtilmekte ve enflasyon oranının %10'larda seyrettiği ortamda %23'lere varan oranlarda zam yapan özel okulların, vatandaşın bütçesini zorlayacağına dikkat çekilmektedir.

180 - 19.06.2010 tarihli Milliyet Gazetesi'nin "En pahalı özel okul Türkiye'de" başlıklı haberinde, şu ifadeler yer almaktadır: "Demokrat Eğitimciler Sendikası (DES) Genel Başkan Yardımcısı Lokman Erdoğan, özel okul ve kolejlerin pahalı olduğunu vurgulayarak, sektörün yaptığı zamlar ile bindiği dalı kestiğini ileri sürdü... Erdoğan, "Türkiye'de özel okul sektörünün gelişmesi için fiyatlarının düşürülmesi gerekmektedir" dedi... Erdoğan yaptığı açıklamada, bu konuda sendikaya veli ve öğrencilerden yoğun şikâyetler geldiğini ve özel okul ücretlerinin mevzuat gereği, okulun bulunduğu ildeki enflasyon rakamlarının dikkate alınarak belirlenmesi gerekirken, yapılan zamların enflasyonun çok üstünde gerçekleştiğini kaydetti... Erdoğan, zam sonrasında ortaya çıkan 2010-2011 eğitim yılı özel okul ücretlerinin, eğitim kalitesi açısından Türkiye'den çok ilerde olan Avrupa ülkelerindeki özel okul ücretlerinin bile üzerinde olduğunu bildirerek, Türkiye'de ortalama bir kolejde yıllık eğitim ücreti ortalama 15 bin dolar iken, Amerika'da 6 bin dolar, İngiltere'de 12 bin dolar, Kanada'da 6 bin dolar, Avustralya'da ise 10 bin dolar civarında seyrettiğine dikkat çekti."

- 09.06.2010 tarihli Sabah Gazetesi'nde yer alan "Özel okullar zam yaptı" başlıklı haberde, özel okullarının bazılarının ücretlerine yıllık enflasyon oranı düzeyinde zam yaparken bazılarının enflasyonun üzerine çıktığı; ayrıca Ankara'da özel anaokulu ücretlerindeki artışın %20-30 düzeyinde olduğu belirtilmektedir.

1.2.2. Yerinde İnceleme ve Görüşmelerde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

1.2.2.1. Yapılan Görüşmelerde Elde Edilen Bilgiler

200 Önaraştırma kapsamında ilgili teşebbüslerde yapılan yerinde inceleme ve görüşmeler neticesinde elde edilen bilgiler özetle aşağıdaki şekildedir:

- Hâlihazırda yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre ilköğretim aşamasında öğrenci alım yöntemi devlet okulları ile özel okullar için aynıdır. Ancak devlet okullarından farklı olarak özel okullarda bölge kısıtlaması olmayıp, her özel okul mülâkat yapma gibi kendisine özgü uygulamalar yapabilmektedir. Geçmişte özel okullara sınav ile alım yapılmakta iken söz konusu alım usulü kaldırılmıştır. Geçen yıl itibarıyla başlayan sisteme göre 8. sınıf Seviye Belirleme Sınavı (SBS) sonuçları dikkate alınarak ve diğer bazı koşullar belirlenerek, öğrenciden başvuru ücreti alınmaksızın, gazetelere ilan yoluyla öğrenci alım duyurusu yapılmakta, SBS puanları belli olduktan sonra öğrenci tarafından başvuru yapılmaktadır. Özel okullar yönetmeliklerinde SBS puanıyla veya serbest olarak öğrenci alacağını belirtmektedirler.

- Özel okul ücretleri Özel Okullar Ücret Tespit ve Tahsil Yönetmeliği'ne göre belirlenmektedir. Mevzuata göre özel okullar birinci sınıf, dokuzuncu sınıf ve hazırlık sınıfı için başlangıç fiyatını serbestçe belirleyebilmektedir. Ancak bir sonraki yıl, diğer bir ifadeyle ara sınıf ücretlerinde, zam yapılacak ise TÜFE artışı dikkate alınmak suretiyle fiyat belirlenmektedir. Dolayısıyla yapılacak zamlar, başlangıç fiyatı üzerinden ilgili şehirdeki TÜFE oranını aşmamak üzere tespit edilen oranlarda yapılabilmektedir. Bununla birlikte bahse konu okulun maliyetlerinde artış (ek yatırım vb) olması halinde TÜFE oranı üzerinde

11-12/226-76

220 artış yapılabilmektedir. Ancak herhangi bir yatırım olmaksızın TÜFE üzerinde zam yapılması halinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bahse konu ek ücretlerin öğrencilere iadesi yaptırılmaktadır. Özel okullar tarafından belirlenen ücretler Milli Eğitim Bakanlığı'na bildirilmekte ve gazeteler aracılığıyla kamuya ilan edilmektedir. Bahse konu hususlara ek olarak özel okullar tarafından tespit edilen ücretler üzerinden indirimler yapılması mümkündür.

- Özel okul ücretleri her yıl en geç 31 Mayıs'a kadar ilan edilmektedir. Her bir okul ayrı ilan yapmaktadır, Dernek aracılığıyla ve sair suretle toplu ilan söz konusu değildir.

- Bazı özel okullar¹ tarafından fiyatlar belirlenirken Dernek tarafından tavsiye edilen fiyat artışlarının dikkate alındığı belirtilmiştir; ancak söz konusu tavsiyeler bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

230 - Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin diğer okullarda görev yapan öğretmenlerin belli sayıda öğrenci ile transferi gibi etik olmayan davranışlara ilişkin kurallarına uyulmaktadır.²

- Özel okulların doluluk oranlarına ilişkin olarak, Türkiye çapında özel okulda okuyan öğrenci sayısının yaklaşık 460.000 olduğu belirtilmiştir. Türkiye genelinde özel okullarda okuyan öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranı ise %2,9'dur. Özel okulların toplam kontenjan sayısı yaklaşık 900.000'dir. Ancak fiili olarak okulların %25-30'u boştur; zira okullar koşullarını değiştirdiği için tespit edilen kontenjanlar filli durumda azalmıştır. Bununla birlikte doluluk oranları bölgeye ve şehre göre değişiklik göstermektedir; büyük şehirlerde doluluk oranları daha yüksektir. Sözü edilen hususa paralel olarak talebin yüksek olduğu şehirlerde ve okullarda özel okul ücretleri daha yüksektir.

240 - Öğretmen alımları her yıl ilgili okulun belirlediği bir dönemde ilan verilmesi ve sınav, sunum, mülakat vb yöntemler ile yapılmaktadır. İlgili mevzuat gereği öğretmen ücretlerinin kamuda istihdam edilen öğretmen ücretlerinin altında olması mümkün değildir.

- Dernek sektördeki eğitim standartlarının yükseltilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır. Bununla birlikte birtakım üyeler tarafından bazı Dernek toplantılarında fiyatlara yönelik uygulamaların ele alındığı belirtilmiştir. Bunlar genellikle yazılı olarak alınan Dernek kararları olmayıp şifahi nitelikte ele alınan konulardır. Ancak bu kararların herhangi bir bağlayıcılığının bulunmadığı ileri sürülmüştür.³

250 - Etik ilkeler 2001 yılında yapılan Dernek genel kurulunda alınmış bir karara dayanmaktadır. Etik ilkelerin oluşturulma sebebi ise kamuoyunda özel okullara yönelik mevcut olan olumsuz imajın değiştirilmesidir. Bahse konu olumsuz imajın sebepleri Dernek tarafından araştırılmış, öğretmen transferi (beraberinde öğrenci getirmek koşuluyla yapılan geçişler), okullar arasındaki olumsuz ilişkiler vb sorunlar düzeltilmek istenmiştir.

- Etik ilkeler öğretmenleri değil okulları bağlayıcı niteliktedir, bir nevi centilmenlik anlayışınıdır. Öğretmen transferine ilişkin ilkelerin pratikte öğretmen alımları sırasında bahse konu öğretmenin geçmişte çalıştığı özel okuldan referans alınmasından ibarettir.

- Başka özel okullara kayıtlı öğrencilere diğer özel okullar tarafından teklif götürülememesine ilişkin etik ilkeler ise, bir öğrenciye grup olarak transfer olmaları halinde indirim uygulanması vb eylemlerin dernek üyesi özel okullar nazarında ticari açıdan ahlaksızlık oluşturan bir husus olarak kabul edilmesi sebebiyle, söz konusu durumun engellenmesi amacıyla öngörülmüştür.

¹ Gürışık Eğitim Okulları (Özel Aykan Koleji).

² Söz konusu bilgi Özel Aykan Koleji, Yükselen Koleji ve Akasya Koleji yetkilileri tarafından verilmiştir.

³ Söz konusu bilgi Özel Aykan Koleji yetkilileri tarafından verilmiştir.

11-12/226-76

- 260 - Bahse konu ilkelere aykırılığın yaptırımını Dernek üyeliğine son verilmesidir.
- İki yıl önce dernek başkanının vefatı sonucu faaliyetlerine son veren Ankara Özel Okullar Derneği üyelerinin geçmişte yapmış oldukları Dernek toplantılarında sektör sorunlarının yanı sıra fiyat politikalarına ilişkin görüşmeler de yapılmıştır.⁴
- Bazı Dernek üyelerinin ifadelerine göre öğretim yılı içerisinde diğer okullardan öğretmen alımı veya öğrenci nakli yapılmamaktadır.⁵ Öte yandan bazı okullar diğer okullardan öğretmen transfer etmenin önünde herhangi bir engel bulunmadığı ifade edilmiştir.⁶

1.2.2.2. Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler

Önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgelerde yer alan ifadeler aşağıda sunulmaktadır.

- 270 - 16.03.2009 tarihli Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği Tüzüğü'nün "Üyeliğin Askıya Alınması ve Sona Ermesi" başlıklı 6. maddesinin (d) ve (e) bentlerinde;

"Derneğin tüzüğüne, Özel Okullar İlkeleri'ne ... aykırı hareket edenler ... Hakkında Yönetim Kurulu, üyenin durumunu, incelemesi için nedenleriyle birlikte Haysiyet Divanı'na gönderir. ... Haysiyet Divanı üyenin çıkarılması ile ilgili görüş veya önerisini Yönetim Kurulu'na bildirir. Üyenin çıkarılmasına Yönetim Kurulu karar verir ve ilgili üyeye tebliğ eder.

Derneğin üyelerinden Yönetim Kurulu'nca saptanmış olan Tüzükte belirtilen nedenlerle "özel Okul İlkeleri'ne" uymayanlar ... Yönetim Kurulu kararı ile dernek üyeliğinden çıkarılırlar." ifadeleri yer almaktadır.

- 280 - Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği tarafından hazırlanan "Özel Okullar İlkeleri'nde yer verilen ifadeler şu şekildedir⁷:

"...

C. ÇALIŞMA ORTAMI, ÇALIŞANLAR, ÖĞRETMEN ALIMLARI

...

2. [Özel Okullar] Bir Başka özel okulun öğretmenini öğrencileriyle birlikte almazlar.
3. Özel ilköğretim okullarında sınıf öğretmeni olarak çalışan bir öğretmeni işe alacak kurumlar (aynı ilde), bu öğretmene eski okulunda tamamladığı sınıfın devamı olan sınıfta görev vermezler.
4. Bir başka özel okulun öğretmeni veya çalışanı ile yeni öğretim yılı için sözleşme yapacak kurumlar, kişinin çalıştığı kurumdan yazılı referans isterler. Bir hafta içinde referans gelmezse durum Türkiye Özel Okullar Birliği'ne bildirilerek, sözleşme yapılır. Kişinin çalıştığı kuruma bir hafta içinde sözleşme yapıldığı yazılı olarak bildirilir.
5. Kurumlar bir başka özel okulun öğretmeni ya da çalışanına doğrudan transfer teklifi yapamazlar. Ders kesim tarihinden önce özel okullar bir başka özel okulun öğretmeni veya çalışanı ile sözleşme yapamazlar, kendi öğretmenleri ya da çalışanları ile sözleşme yenilemezler. (Yabancı öğretmenler için süre kısıtlaması yoktur.)

290

⁴ Söz konusu bilgi Büyük Kolej ve Jale Tezer Koleji yetkilileri tarafından verilmiştir.

⁵ Söz konusu bilgi Maya Özel Okulları, TED Ankara Koleji ve Özel Aykan Koleji yetkilileri tarafından verilmiştir.

⁶ Doğan Koleji, Ankara Hayat Koleji, Robert Koleji, Koç Eğitim Kurumları.

⁷ Sözü edilen ilkeler Dernek'in <http://www.ozelokullardernegi.org.tr/ilke.html> internet adresinde de yer almaktadır.

11-12/226-76

6. Aynı öğretim yılı içerisinde iki kurumla birden yasal sözleşme yapan çalışanlar iki kurumca da çalıştırılmazlar.

...

300 **D.ÖĞRENCİ ALIMLARI**

1. Okullar ilan ettikleri ücretler üzerinden öğrenci alırlar. Haklı gerekçelere dayanmayan ve önceden beyan edilmeyen indirimler yapamazlar. Ücretlerini pazarlık konusu haline getirmezler. Bir başka özel okuldan grup halinde gelecek öğrencilere özel imkânlar tanımazlar. Belli bir okuldan gelenlere özel indirimler uygulamazlar.

3. Kurumlar akademik başarı veya özel yetenekler ya da spor bursu ile bir başka özel okulun öğrencisini almazlar.

...

E. İLAN, REKLAM, TANITIM

...

310 3. Özel okullar reklam, ilan, afiş ve duyurularını yaparken bir diğer kurumu rahatsız etmemeye ve centilmenlik sınırlarını aşmamaya dikkat ederler. Kurumlar bir başka kurumun ilan, reklam ya da duyurusunu engelleyecek ya da bu tanıtıma zarar verecek davranışlarda bulunmazlar.

...”

- Koç Eğitim Kurumları'nda elde edilen “V.K.V. Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi Yönetim Kurulu Toplantısı Tutanağı” başlıklı ve 19.04.2001 tarihli belgede şu ifadelere yer verilmiştir:

“... ”

320 18 Nisan'da yapılan ve İstanbul'dan belirli Vakıf okullarının katıldığı toplantıda, okul ücretleri, burslar, ödeme tarihleri ve maaşlar gibi konular açıkça ele alındı. 30 Nisan'da ikinci bir toplantı yapılacaktır.

Her okulun aynı tavır içinde olması ve benzer politikalar uygulaması gerekir.

...

Diğer okullarla, özellikle de Vakıf Okullarıyla uyumlu şekilde hareket etmeliyiz.

...”

- Koç Eğitim Kurumları'nda elde edilen “V.K.V. Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi Minutes of the Special Executive Committee Meeting” başlıklı ve 27.04.2001 tarihli belgede İngilizce olarak şu ifadelere yer verilmiştir:

“... ”

330 “V.K.V. Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi Özel İcra Kurulu Toplantı Tutanağı

Alınana karar uyarınca:

-Yönetmeliğe uygun olarak ücretleri arttıracamız.

Alınan karar uyarınca 30 Nisan'da toplandıklarında diğer Vakıf okullarının bu konuda ne düşündüklerini öğreneceğiz ve gerçek enflasyon rakamları açıklandığında bütçemizi belirleyeceğiz.

...”

11-12/226-76

- TED Ankara Koleji'nde elde edilen belgeler ve Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği tarafından gönderilen 09.05.2007 tarihli mailde öğretmen geçişleri ve öğrenci kayıtları ile ilgili açıklama ve uyarılar yer almaktadır. Bu kapsamda;

340 "özel okulların ilgili okula herhangi bir başvuru yapmadan o okuldaki sözleşmeli öğretmenler ile anlaşma yaptıklarının, öğrenci ve velileri telefonla arayarak kendi okullarına almaya çalıştıkları, birkaç öğrenci getirene tazminat ödenmesinin söz konusu olduğunun üyelerce ifade edildiği"

belirtilerek bu konuların değerlendirilmesi istenmiş ve "Özel Okullar İlkeleri"ne uyulması hususunda hassasiyet gösterilmesi" rica edilmiştir.

- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin "Ücret İlanları" başlıklı ve 06.03.2007 tarihli elektronik posta mesajında şu ifadelere yer verilmiştir:

"İLGİ: 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu

350 İlgili Kanununun 13. maddesinde; "Öğrenim ücreti ve diğer ücretler, kurumlarca her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren en geç mayıs ayında ilân edilir." hükümleri ile aynı Kanununun 15.maddesinde; "Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer" hükümleri yer almaktadır.

Buna göre 2007-2008 öğretim yılı için tespit edilen ücretler de bu esaslara göre ilan edilecektir.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği Yönetim Kurulunun 01.03.2007 tarihli toplantısında yapılan değerlendirmelerde;

- "Mayıs ayının, yılın yaklaşık ortasına geldiği, yılbaşından itibaren geçen 5 aylık sürenin yıllık ekonomik gelişmeleri iyi tahmin edebilmek açısından daha uygun olduğu,
- Mayıs ayından önce yapılacak ücret ilanının kurumlarımızı yanıltabileceği ve bunun sektör açısından hatalı sonuçlara neden olma olasılığının bulunduğu,
- Ayrıca mayıs ayının öğretim yılı sonuna yakın olması sebebiyle öğrenci ve öğretmen hareketlerinin belirginleştiği, öğretmen sözleşmelerinin de yaz tatilinin başına gelen haziran ayında yoğunluk kazandığı,
- Velilerimizin, çocuklarını gönderecekleri özel okullarla ilgili kararları genellikle öğretim yılı sonuna doğru verdiğinin gözlemlendiği,
- Okullarımızda yapılacak onarım, bakım, donanım gibi etkinliklere de bu dönemde başlandığı,

370 ... gibi hususlar dikkate alınarak, özel okul ücretlerinin, (herhangi bir zorunluluk bulunmamakla birlikte) mayıs ayında ilan edilmesinin fayda sağlayacağıının üyelerimize önerilmesi yönünde görüş birliğine varılmıştır."

- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nde elde edilen bir tüketici tarafından yapılan şikâyet başvurusu ve buna verilen cevapta yer alan ifadeler aşağıdaki şekildedir:

- Mükremin GÜRBÜZ adlı kişi tarafından gönderilen elektronik posta:

"Sayın Başkan ve kurul üyeleri,

Enflasyonun %6 civarında ölçüldüğü ve bu doğrultuda çalışanların %5-6 zam aldığı bir ülkede son 4 yıldır %10 civarında zan yapmaktasınız.

Bunun hiçbir açıklaması olmamakla birlikte etik bir durumda değildir.

Bizlerde elimizden hiçbir şey gelmediği için KADERimize razı oluyoruz.

11-12/226-76

İyi çalışmalar dilerim.”

380 - Dernek tarafından cevaben gönderilen 09.06.2010 tarihli elektronik posta:

Sayın Mükremin Gürbüz,

Özel okullar, Milli Eğitim bakanlığı Ücret Tespit ve Tahsil Yönetmeliğine uygun olarak ücretlerini belirlemektedirler.

Yönetmeliğin ilgili maddesinde;

...

denilmektedir.

TÜİK'in 4 Mayıs 2010 tarihi itibarıyla bir önceki yılın aynı ayına göre ilan ettiği tüfe oranları aşağıda bilgimize sunulmuştur.

...”

390 - Türkiye Özel Okullar Birliği Demeği'nde elde edilen “Ankara Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesinde 07.06.2010 Tarihinde Düzenlenen Toplantı” başlıklı tutanakta şu ifadeler yer verilmiştir:

“...

Altın Eğitim Kurumları Kurucusu Şebnur Altun: Ücret indirimini yapan okulların haksız rekabete sebep oldukları, kendisinin ücret indirimini bakımından asla taviz vermediğini, çeşitli gruplara mensup okulların düşük fiyatlar ilan ettikleri, demeğin bu konuda ne gibi somut yaptırımlar uyguladığını, yapanın yanına kâr kaldığı müddetçe bu yanlış işlerin devam edeceği,

...”

400 **I.2.2.3. Özel Okulların Fiyat Artışlarına Yönelik Tespitler**

Türkiye İstatistik Enstitüsü verilerine göre son beş yılın TÜFE oranları Tablo-1'deki şekildedir:

Tablo 1: Son beş yıla ilişkin TÜFE oranları

Yıl	2006	2007	2008	2009	2010
Gerçekleşmiş TÜFE Oranları (%)	9,7	8,4	10,1	6,5	6,4

Aşağıda özel okulların 2006-2011 yılları arasındaki fiyat artış oranlarına ilişkin tablolara yer verilmiştir:

Tablo 2: Ankara Özel Okulları 2007-2008 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
Ayşe Abla	10,34	11,11	11,11	11,11	11,11	9,89	10,78
Özel Hayat	0,00	10,05	10,05	9,96	-	-	7,51
TED	12,5	11,68	11,68	11,69	11,69	-	11,85
Samanyolu	-	-	-	-	10,67	10,67	10,67
Bilim	20	15,71	15,71	12,50	12,50	10,00	14,40
Aykan Koleji	-	-	1,74	1,60	1,48	-	1,60
Fatoş Abla	2,31	2,07	1,88	1,72	1,58	-	1,91
Büyük Kolej	17,47	10,74	-4,97	11,01	13,97	-	9,64
Maya	10,62	9,95	9,95	9,95	0,00	-	8,10

11-12/226-76

Yüce	30,61	12,59	10,00	9,97	9,38	-	14,51
------	-------	-------	-------	------	------	---	-------

Tablo 3: Ankara Özel Okulları 2008-2009 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
Ayşe Abla	10,00	11,11	11,11	11,11	11,11	10,00	10,74
Özel Hayat	-	10,00	10,00	10,00	-	-	10,00
TED	9,63	12,00	12,00	12,00	12,00	-	11,53
Samanyolu	-	-	-	-	15,06	15,06	15,06
Bilim	8,00	10,68	10,68	8,89	20,00	9,09	11,22
Aykan Koleji	-	-	1,71	1,57	1,46	-	1,58
Fatoş Abla	2,26	2,03	1,84	1,69	1,56	-	1,87
Büyük Kolej	8,12	11,99	30,81	11,98	12,01	-	14,98
Maya	9,63	9,78	9,78	9,78	0,00	-	7,80
Yüce	10,94	10,53	9,70	9,89	3,92	-	8,99

Tablo 4: Ankara Özel Okulları 2009-2010 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
Ayşe Abla	13,64	10,00	10,00	10,00	10,00	9,09	10,45
Özel Hayat	-	9,88	9,88	10,24	-	-	10,00
TED	8,08	8,98	8,98	9,00	9,00	-	8,81
Samanyolu	-	-	-	-	11,52	11,52	11,52
Bilim	5,32	1,84	1,84	2,04	1,85	1,85	2,46
Aykan Koleji	-	1,83	1,68	1,55	1,44	-	1,62
Fatoş Abla	2,21	1,99	1,81	1,66	1,53	-	1,84
Büyük Kolej	0,40	0,51	0,46	0,46	0,41	-	0,45
Maya	14,87	8,58	8,58	8,58	0,00	-	8,12
Yüce	16,20	11,90	9,94	10,00	10,14	-	11,64

410 Tablo 5: Ankara Özel Okulları 2010-2011 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
Ayşe Abla	-	5,45	5,45	5,45	5,45	6,25	5,61
Özel Hayat	-	10,07	10,07	10,39	-	-	10,18
TED	9,38	8,08	8,08	8,96	8,96	-	8,69
Samanyolu	-	-	-	-	10,33	10,33	10,33
Bilim	34,37	14,60	14,60	11,11	16,16	-1,51	14,89
Aykan Koleji	-	1,80	1,65	1,52	1,42	-	1,60
Fatoş Abla	2,16	1,95	1,78	1,63	1,51	-	1,81
Büyük Kolej	7,95	7,98	8,00	8,00	8,00	-	7,99
Maya	8,82	8,95	8,95	8,95	0,00	-	7,13
Yüce	14,48	10,32	9,81	9,43	9,45	-	10,70

11-12/226-76

Tablo 6: İstanbul Özel Okulları 2007-2008 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
<i>Eyüpoğlu</i>	14,29	16,00	16,00	14,04	12,70	14,81	14,64
<i>İstek Vakfı Kaşgarlı Mahmut</i>	13,04	11,88	11,88	11,76	12,11	-	12,13
<i>İstek Vakfı Acıbadem</i>	10,81	15,43	26,86	15,63	14,95	-	16,73
<i>Özel Atacan</i>	7,14	8,00	6,98	6,96	4,17	-	6,65
<i>Doğuş</i>	0,36	5,83	4,17	5,22	5,22	5,22	4,34
<i>Akasya</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	0,00
<i>Fevziye Mektepleri</i>	14,88	15,04	15,04	15,04	15,04	-	15,01
<i>Yıldız</i>	20,00	11,11	4,76	6,56	12,90	-	11,07
<i>Doğan</i>	1,76	1,62	1,50	1,40	1,30	-	1,52
<i>Robert Koleji</i>	0,87	0,83	0,80	0,77	0,74	-	0,80
<i>Koç Lisesi</i>	0,86	0,82	0,79	0,76	0,73	-	0,79
<i>Kültür Koleji</i>	9,74	9,64	-13,58	-6,99	-0,15	-	-0,27
<i>Kültür 2000</i>	10,32	9,60	45,41	0,00	24,39	-	17,94
<i>Fenerbahçe</i>	14,75	9,64	9,64	9,55	9,84	-	10,68
<i>Bilfen Lisesi</i>	10,97	14,17	13,66	13,66	14,25	-	13,34
<i>Ata Koleji</i>	12,77	17,03	17,03	17,44	17,44	-	16,34
<i>Cent Koleji</i>	28,11	20,20	20,20	20,18	10,00	-	19,74
<i>Ar-El Eğitim Kurumları</i>	12,39	12,02	12,00	12,00	12,00	-	12,08
<i>Florya Koleji</i>	9,80	9,58	9,58	9,71	10,27	-	9,79
<i>Irmak Eğitim Kurumları</i>	13,64	12,22	12,22	12,22	12,22	-	12,50
<i>Sezin Koleji</i>	26,70	20,26	20,26	19,10	21,99	-	21,66
<i>Bilgi Eğitim Kurumları</i>	12,50	13,79	13,89	9,93	9,91	-	15,00
<i>Çevre Koleji</i>	10,10	11,72	11,70	11,94	11,94	-	11,48
<i>Efdal Anaokulu ve İlköğretim O.</i>	16,67	10,92	10,92	1,85	0,00	-	8,07
<i>Evrin Okulları</i>	10,00	10,00	10,00	10,00	0,00	-	8,00

Tablo 7: İstanbul Özel Okulları 2008-2009 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
<i>Eyüpoğlu</i>	12,50	13,79	13,79	10,77	11,27	11,29	12,24
<i>İstek Vakfı Kaşgarlı Mahmut</i>	15,62	15,08	15,08	15,79	15,49	-	15,41
<i>İstek Vakfı Acıbadem</i>	16,34	17,82	7,21	17,12	17,89	-	15,27
<i>Özel Atacan</i>	10,00	8,00	8,00	8,00	7,00	-	8,20
<i>Doğuş</i>	8,78	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	9,80
<i>Akasya</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	0,00
<i>Fevziye Mektepleri</i>	15,03	15,00	15,00	15,00	15,00	-	15,01
<i>Yıldız</i>	16,67	16,00	10,91	10,77	12,00	-	13,27
<i>Doğan</i>	1,73	1,60	1,48	1,38	1,29	-	1,49
<i>Robert Koleji</i>	0,86	0,83	0,79	0,76	0,73	-	0,80
<i>Koç Lisesi</i>	0,85	0,82	0,79	0,76	0,73	-	0,79
<i>Kültür Koleji</i>	9,90	12,10	11,79	11,50	11,97	-	11,45
<i>Kültür 2000</i>	10,50	11,58	11,70	11,70	12,06	-	11,51
<i>Fenerbahçe</i>	17,55	14,29	14,29	16,92	15,09	-	15,63
<i>Bilfen Lisesi</i>	20,93	17,11	13,25	13,25	13,10	-	15,53
<i>Ata Koleji</i>	22,64	21,25	21,25	18,81	18,81	-	20,55
<i>Cent Koleji</i>	11,11	9,24	9,24	9,49	11,11	-	10,04
<i>Ar-El Eğitim Kurumları</i>	10,20	9,99	10,00	9,99	10,00	-	10,04

11-12/226-76

Florya Koleji	9,82	11,48	11,48	11,46	9,80	-	10,81
Irmak Eğitim Kurumları	10,00	13,50	13,50	13,50	13,50	-	12,80
Sezin Koleji	11,48	12,10	12,10	12,42	10,83	-	11,79
Bilgi Eğitim Kurumları	15,11	15,00	14,96	14,98	15,03	-	15,01
Çevre Koleji	13,10	36,32	13,33	13,33	13,33	-	17,88
Efdal Anaokulu ve İlköğretim O.	10,19	2,96	2,96	11,87	0,00	-	5,60
Evrım Okulları	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	0,00

Tablo 8: İstanbul Özel Okulları 2009-2010 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
Eyüpoğlu	8,02	6,62	6,62	6,74	5,49	4,67	6,36
İstek Vakfı Kaşgarlı Mahmut	14,97	14,08	14,08	14,55	14,23	-	14,38
İstek Vakfı Acıbadem	14,15	14,29	14,29	14,62	14,48	-	14,36
Özel Atacan	15,15	5,45	5,07	6,90	8,41	-	8,20
Doğuş	6,11	6,05	7,75	6,06	6,06	6,06	6,35
Akasya	10,00	10,84	10,84	8,08	7,34	-	9,42
Fevziye Mektepleri	7,66	7,69	7,69	7,69	7,69	-	7,69
Yıldız	7,14	6,90	9,84	6,94	9,18	-	8,00
Doğan	1,70	1,57	1,46	1,36	1,27	-	1,47
Robert Koleji	0,85	0,82	0,79	0,76	0,73	-	0,79
Koç Lisesi	0,85	0,81	0,78	0,75	0,72	-	0,78
Kültür Koleji	-13,84	7,17	6,91	7,02	6,87	-	2,82
Kültür 2000	14,22	6,80	6,20	6,20	7,07	-	8,10
Fenerbahçe	17,33	9,62	9,62	9,65	8,20	-	10,88
Bilfen Lisesi	13,46	11,24	10,64	10,64	10,53	-	11,30
Ata Koleji	23,08	14,29	14,29	15,00	15,00	-	16,33
Cent Koleji	10,00	10,00	10,00	10,00	3,03	-	8,61
Ar-El Eğitim Kurumları	6,17	6,04	6,06	6,00	5,99	-	6,05
Florya Koleji	9,76	8,93	8,93	9,90	10,78	-	9,66
Irmak Eğitim Kurumları	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	0,00
Sezin Koleji	4,41	2,27	2,27	3,31	4,02	-	3,26
Bilgi Eğitim Kurumları	15,83	10,37	10,33	9,67	10,00	-	11,24
Çevre Koleji	4,25	10,19	10,08	9,80	21,18	-	11,10
Efdal Anaokulu ve İlköğretim O.	12,01	10,00	10,00	10,01	0,00	-	8,40
Evrım Okulları	5,11	4,32	4,32	3,69	-	-	4,36

Tablo 9: İstanbul Özel Okulları 2010-2011 Dönemi Zamları (%)

	Anaokulu	İlköğretim 1,2,3,	İlköğretim 4,5	İlköğretim 6,7,8	Lise	Fen Lisesi	Ortalama Zam
Eyüpoğlu	2,86	9,99	9,99	9,30	8,00	10,77	8,49
İstek Vakfı Kaşgarlı Mahmut	14,58	14,89	14,89	14,29	9,96	-	13,72
İstek Vakfı Acıbadem	14,88	14,71	14,71	14,77	10,00	-	13,81
Özel Atacan	12,11	9,92	9,96	7,59	8,62	-	9,64
Doğuş	11,82	12,14	11,87	12,00	12,00	12,00	11,97
Akasya	17,00	8,70	8,70	7,48	8,55	-	10,08
Fevziye Mektepleri	10,04	9,94	9,94	9,94	9,94	-	9,96
Yıldız	13,33	12,90	11,94	3,90	12,15	-	10,84
Doğan	1,68	1,55	1,44	1,34	1,26	-	1,45

11-12/226-76

Robert Koleji	0,85	0,81	0,78	0,75	0,72	-	0,78
Koç Lisesi	0,84	0,80	0,77	0,74	0,72	-	0,78
Kültür Koleji	7,95	9,86	9,86	9,84	10,06	-	9,51
Kültür 2000	8,39	9,86	10,00	10,00	9,90	-	9,63
Fenerbahçe	14,77	10,53	11,40	11,20	13,64	-	12,31
Bilfen Lisesi	10,17	12,12	12,02	12,02	11,90	-	11,65
Ata Koleji	12,50	10,00	10,00	10,14	10,14	-	10,56
Cent Koleji	10,00	10,14	10,14	10,00	10,00	-	10,06
Ar-El Eğitim Kurumları	11,98	12,00	12,00	12,00	12,00	-	11,99
Florya Koleji	9,63	10,00	10,00	9,45	8,95	-	9,61
Irmak Eğitim Kurumları	13,64	13,51	13,51	13,51	13,51	-	13,54
Sezin Koleji	13,94	11,83	11,83	11,93	9,94	-	11,90
Bilgi Eğitim Kurumları	10,00	10,00	10,00	10,00	9,99	-	10,00
Çevre Koleji	3,70	6,85	6,87	7,14	7,12	-	6,34
Efdal Anaokulu ve İlköğretim Okulu	4,17	11,22	11,22	9,48	0,00	-	7,21
Evrin Okulları	9,91	10,00	10,00	10,00	-	-	9,98

I.3. DEĞERLENDİRME

420 Ülkemizde faaliyet gösteren özel okulların ve bu okulların bir araya gelerek oluşturdukları teşebbüs birliklerinin ücret ve personel politikası konusunda anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak yapılan mevcut önaraştırma kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler;

a) Zamanaşımına uğramış ihlallere ilişkin bilgi ve belgeler,

b) Sektörde faaliyet gösteren demeklerin bünyesinde yapılan toplantılarda, fiyata ilişkin hususların görüşülmesine ve Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin, üyelerine fiyat tespitine yönelik tavsiyede bulunmasına ilişkin bilgi ve belgeler ve

c) Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği tarafından hazırlanmış olan "Özel Okullar İlkeleri" şeklinde üç başlık halinde ele alınmıştır:

430 Ancak bu değerlendirmelere geçmeden önce, Ankara ve İstanbul'daki bazı özel okulların ücret artışlarına ilişkin olarak önaraştırma sürecinde yapılan tespitlere değinmek yerinde olacaktır. Önaraştırma sürecinde, Ankara ve İstanbul'daki bazı özel okulların son beş yıl içerisinde ilan ettikleri ücretlere ilişkin bilgiler elde edilmiştir. Bu bilgilerden hareketle, bir önceki bölümde, söz konusu okulların fiyat artış oranları tablolştırılmıştır. Söz konusu tabloların incelenmesinden, 2007-2008 öğretim yılından bugüne kadar geçen dönemde, özel okulların fiyat artış oranlarının genel olarak birbirinden farklı olduğu; bu okullardan büyük çoğunluğunun ortalama yıllık ücret artışlarının TÜFE oranının üzerinde seyrederken, bazılarının ücret artışının bu oranın altında gerçekleştiği görülmektedir. Bu çerçevede, salt fiyat artış rakamlarından hareketle, ilgili teşebbüslerin herhangi bir ihlal 440 içerisinde bulunup bulunmadıkları konusunda bir kanaate ulaşmanın güç olduğu anlaşılmıştır.

I.3.1. Zamanaşımına Uğramış İhlallere İlişkin Bilgi ve Belgelerin Değerlendirilmesi

Önaraştırma sürecinde, Koç Eğitim Kurumları'ndan elde edilen "V.K.V. Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi Yönetim Kurulu Toplantısı Tutanağı" başlıklı ve 19.04.2001 tarihli belgede;

"...

11-12/226-76

18 Nisan'da yapılan ve İstanbul'dan belirli Vakıf okullarının katıldığı toplantıda, okul ücretleri, burslar, ödeme tarihleri ve maaşlar gibi konular açıkça ele alındı. 30 Nisan'da ikinci bir toplantı yapılacak.

Her okulun aynı tavır içinde olması ve benzer politikalar uygulaması gerekir.

450 ...

Diğer okullarla, özellikle de Vakıf Okullarıyla uyumlu şekilde hareket etmeliyiz.

...”

ifadelerine yer verilmiştir. Aynı teşebbüsten elde edilen “V.K.V. Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi Minutes of the Special Executive Committee Meeting” başlıklı ve 27.04.2001 tarihli belgede (Ek-21) ise;

“V.K.V. Koç Özel İlköğretim Okulu ve Lisesi Özel İcra Kurulu Toplantı Tutanağı

Alınana karar uyarınca:

-Yönetmeliğe uygun olarak ücretleri arttıracamız.

460 Alınan karar uyarınca 30 Nisan'da toplandıklarında diğer Vakıf okullarının bu konuda ne düşündüklerini öğreneceğiz ve gerçek enflasyon rakamları açıklandığında bütçemizi belirleyeceğiz.”

ifadelerine yer verilmiştir.

Söz konusu belgelerin birlikte değerlendirilmesinden; İstanbul'daki bazı vakıf okullarının, 18.04.2001 tarihinde, 2001-2002 öğretim yılı ücretleri, burslar ve maaşlarla ilgili olarak bir toplantı yaptıkları; 30.04.2001 tarihinde söz konusu toplantının devamı niteliğinde bir toplantı yapma konusunda mutabık kaldıkları ve bu toplantılarda okulların, 2001-2002 öğretim yılı içinde uygulanacak ücretler, burslar ve maaşlar konusunda bilgi paylaşımında buldukları anlaşılmaktadır.

470 Öneri araştırma sürecinde diğer okullarda yapılan incelemelerde, Koç Eğitim Kurumları'ndan elde edilen söz konusu belgeleri teyit eden başkaca bilgi ve belgeler tespit edilememiştir. Dolayısıyla, bu toplantıların teşebbüsler arasında rekabeti bozucu bir anlaşma ile sonuçlanıp sonuçlanmadığı hususunda kesin bir yargıya varmak güçtür.

Bununla birlikte, rakip teşebbüsler arasında yapılan bu toplantılarda, okul ücretlerinin tespiti, maaş ve burs gibi temel rekabet parametrelerine ilişkin bilgi paylaşımı yapıldığından, teşebbüsler arasında herhangi bir anlaşma bulunmasa bile, salt bu bilgi değişimleri dahi rekabeti kısıtlayıcı bir nitelik taşıyabilirler.

480 Dolayısıyla, İstanbul'daki bazı vakıf okullarının, 18.04.2001 ve 30.04.2001 tarihlerinde toplantılar yaparak 2001-2002 öğretim yılı için anılan parametrelerle ilgili konularda bilgi paylaşımında bulunmaları, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak değerlendirilebilir.

Ancak, yukarıda belirtilen ihlalin gerçekleştiği tarihte, bu ihlal bakımından 4054 sayılı Kanun'da öngörülen zamanaşımı süresinin beş yıl olması nedeniyle, bugün itibarıyla söz konusu ihlale ilişkin zamanaşımı süresinin dolduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, anılan ihlale ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasının mümkün değildir.

I.3.2. Sektörde Faaliyet Gösteren Derneklerin Bünyesinde Yapılan Toplantılarda, Fiyata İlişkin Hususların Görüşülmesine ve Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin, Üyelerine Fiyat Tespitine Yönelik Tavsiyede Bulunmasına İlişkin Bilgi ve Belgelerin Değerlendirilmesi

11-12/226-76

490 Öneri araştırma sürecinde, rapor törlerin görüştüğü, İstanbul'da faaliyet gösteren Özel Aykan Koleji'nin yetkilisi, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin bazı toplantılarında fiyatlara yönelik uygulamaların ele alındığını; ancak bu görüşmelerin genellikle yazılı olarak alınan Dernek kararları olmayıp şifahi nitelikte ele alınan konular olduğunu ifade etmiştir. Benzer şekilde, Ankara'da faaliyet gösteren Büyük Kolej ve Jale Tezer Koleji'nde yapılan görüşmelerde de, söz konusu okulların yetkilileri, iki yıl önce dernek başkanının vefatı sonucu faaliyetlerine son veren Ankara Özel Okullar Derneği üyelerinin geçmişte yapmış oldukları dernek toplantılarında, sektör sorunlarının yanı sıra fiyat politikalarına ilişkin görüşmeler de yaptıklarını ifade etmişlerdir. Ancak öneri araştırma sürecinde yapılan incelemelerde, söz konusu toplantılar sonucunda özel okullar arasında yapılan rekabeti bozucu bir anlaşmanın varlığına ilişkin herhangi bir bilgi veya belge tespit edilememiştir.

500 Bununla birlikte, teşebbüslerin bir araya gelerek uygulanacak ücretlere ilişkin görüş alışverişinde bulunmalarının, normal rekabet koşullarında piyasada var olması beklenen ve teşebbüsler üzerindeki rekabetçi baskının da bir anlamda kaynağını oluşturan geleceğe yönelik belirsizlik unsurunu, bütünüyle olmasa bile önemli ölçüde azaltacağı açıktır. Ayrıca, bu tür bir iletişimin ve bilgi alışverişinin bulunduğu bir piyasada, ilgili teşebbüslerin ticari politikalarının, bu görüşmelerden ve bilgi alışverişlerinden etkilenmemesi mümkün değildir. Mevzuata sahip Avrupa Birliği rekabet hukukunda, uyumlu eylem karinesinin ileri sürülebilmesi için, mutlaka "rekabeti bozucu etkinin" gösterilmesine gerek bulunmadığı, "rekabeti bozucu amaç"ın gösterilmesinin yeterli olduğu vurgulanmış ve aksi ilgili teşebbüslerce kanıtlanmadıkça, rakip teşebbüsler arasında rekabete duyarlı bilgilerin paylaşılmasının, söz konusu teşebbüsler arasında bir uyumlu eyleme yol açacağı karine olarak kabul edilmiştir. Böylece, teşebbüsler arasında iletişimin tespit edildiği durumlar bakımından, uyumlu eylem karinesinin ileri sürülmesi kolaylaştırılmıştır.

510 Bu çerçevede, rakip teşebbüsler arasında, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği ve Ankara Özel Okullar Derneği bünyesinde toplantılar yapılarak belirlenecek fiyatlara ilişkin görüş alışverişinde bulunulması, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak değerlendirilebilir.

520 Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği bünyesinde yapılan toplantılar sonucunda, teşebbüsler arasında rekabeti bozucu bir anlaşmanın varlığını ortaya koyan somut bir delile ulaşılamamış olmakla birlikte, yapılan bu görüşmeler sonucunda, Dernek'in üyelerine bazı fiyat tavsiyelerinde bulunduğu tespit edilmiştir. Örneğin, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği Başkanı Rüstem EYÜBOĞLU, www.eduankara.com isimli internet sitesinin 24.05.2006 tarihli ve "İşte özel okul fiyatları" başlıklı haberinde yer alan demecinde, özel okul ücretlerinin Ücret Tespit ve Tahsis Yönetmeliği çerçevesinde belirlendiğini, birlik olarak kendilerinin özel eğitim kurumlarının fiyat belirleme politikalarına karışmadıklarını; ancak bu konuda önceki ay gerçekleştirilen toplantıda, özel okul sahiplerine "enfasyonun üzerinde belirli bir oranda zam yapmalarını, araştırma-geliştirme için bütçe ayırmalarını ve eğitimde kaliteden ödün vermemelerini tavsiye ettiklerini" ifade etmiştir. Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin "Ücret İlanları" başlıklı ve 06.03.2007 tarihli elektronik postasında ise, Dernek Yönetim Kurulu'nun 01.03.2007 tarihli toplantısında yapılan değerlendirilmelere şu şekilde yer verilmiştir:

"- Mayıs ayının, yılın yaklaşık ortasına geldiği, yılbaşından itibaren geçen 5 aylık sürenin yıllık ekonomik gelişmeleri iyi tahmin edebilmek açısından daha uygun olduğu,

- Mayıs ayından önce yapılacak ücret ilanının kurumlarımızı yanıltabileceği ve bunun sektör açısından hatalı sonuçlara neden olma olasılığının bulunduğu,

11-12/226-76

- Ayrıca Mayıs ayının öğretim yılı sonuna yakın olması sebebiyle öğrenci ve öğretmen hareketlerinin belirginleştiği, öğretmen sözleşmelerinin de yaz tatilinin başına gelen Haziran ayında yoğunluk kazandığı

...

540 gibi hususlar dikkate alınarak, özel okul ücretlerinin, (herhangi bir zorunluluk bulunmamakla birlikte) Mayıs ayında ilan edilmesinin fayda sağlayacağını üyelerimize önerilmesi yönünde görüş birliğine varılmıştır.”

Buna göre, www.eduankara.com isimli internet sitesinde yer alan 24.05.2006 tarihli haberde, Dernek'in üyelerine enflasyon oranlarının üzerinde zam yapmalarını tavsiye ettiği görülmektedir. Yukarıda yer verilen diğer belgelere göre ise, Dernek yönetiminin, özel okulların maliyetlerini belirleyen unsurların ancak Mayıs ayı itibarıyla netlik kazanacağını düşündüğü ve bu çerçevede, üyelerinin bir sonraki yıl için ücret ilanlarını Mayıs ayında yapmalarını tavsiye ettiği, Dernek bünyesinde yapılan toplantılarda, fiyatlara ilişkin konuların da görüldüğü ve bu görüşmeler sonucunda ortaya çıkan ortak kanaatin, dernek yönetimi tarafından üyelere tavsiye kararı şeklinde iletildiği anlaşılmaktadır.

550 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır” hükmüne yer verilmek suretiyle, piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin, başta fiyat olmak üzere, her türlü alış ve satış koşullarını bağımsız olarak belirlemesi öngörülmüştür.

560 Bu noktada, üyeleri üzerinde herhangi bir bağlayıcılığı bulunmayan tavsiye niteliğindeki teşebbüs birliği kararlarının da, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Gerçekten de, anılan kanun maddesinin lafzı dikkate alındığında, herhangi bir teşebbüs birliği kararının ihlal olarak değerlendirilmesi için, bu kararın mutlaka rekabeti kısıtlayıcı bir etki doğurması aranmamakta, söz konusu kararın rekabeti kısıtlama amacına sahip olması yeterli kabul edilmektedir⁸. Ayrıca, herhangi bir teşebbüs birliği kararının üyeleri bakımından bağlayıcı olmaması, bu kararın rekabeti kısıtlayıcı bir etki doğurmayacağı anlamına gelmemektedir. Zira teşebbüs birliklerinin karar organları son tahlilde teşebbüslerin iradeleri ile oluşmaktadır. Dolayısıyla, bu organların alacağı kararların en azından üyelerin bir kısmının iradesini yansıtacağında şüphe yoktur. Ayrıca, pek çok rekabeti kısıtlayıcı anlaşma da taraflar bakımından bağlayıcı değildir. Ancak buna rağmen, bu tür anlaşmalar, 4. madde kapsamında kabul edilmektedir. Aynı yaklaşımın, tavsiye niteliğindeki teşebbüs birliği kararları bakımından da kabul edilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır. Bu çerçevede, tavsiye niteliğindeki bir teşebbüs birliği kararı 570 da amacının rekabete aykırı olması halinde, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilir.

Türkiye Özel Okullar Birliği'nin belirlenecek ücretlere yönelik olarak üyelerine yaptığı tavsiye niteliğindeki açıklamalar bu çerçevede değerlendirildiğinde, söz konusu tavsiye kararlarının, amaç itibarıyla rekabete aykırılık taşıdığı için, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği anlaşılmıştır.

⁸ Bu anlamda kanun koyucunun rekabeti kısıtlama amacını taşıyan anlaşmalar ile teşebbüs birliği kararları arasında bir ayırım yapmadığı görülmektedir.

11-12/226-76

I.3.3. Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği tarafından hazırlanmış olan “Özel Okullar İlkeleri”nin Değerlendirilmesi

580 Öneri kapsamında değerlendirilmesi gereken bir diğer husus, Türkiye Özel Okullar Birliği'nin 2001 yılında yapılan genel kurulunda benimsenmiş olan “Özel Okullar İlkeleri”dir. “Özel Okullar İlkeleri”, hâlihazırda Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği Tüzüğü'nün eki niteliğinde olup, Dernek Tüzüğü'nün “Üyeliğin Askıya Alınması ve Sona Ermesi” başlıklı 6. maddesinin (d) ve (e) bentlerinde;

“Derneğin tüzüğüne, Özel Okullar İlkeleri'ne ... aykırı hareket edenler ... Hakkında Yönetim Kurulu, üyenin durumunu, incelemesi için nedenleriyle birlikte Haysiyet Divanı'na gönderir. ... Haysiyet Divanı üyenin çıkarılması ile ilgili görüş veya önerisini Yönetim Kurulu'na bildirir. Üyenin çıkarılmasına Yönetim Kurulu karar verir ve ilgili üyeye tebliğ eder.

590 *Derneğin üyelerinden Yönetim Kurulu'nca saptanmış olan Tüzükte belirtilen nedenlerle “Özel Okul İlkeleri'ne” uymayanlar ... Yönetim Kurulu kararı ile dernek üyeliğinden çıkarılırlar.”* ifadeleri yer almaktadır.

“Özel Okullar İlkeleri”nin bazı hükümleri incelendiğinde, bu ilkelerin özel okullar arasındaki rekabeti kısıtlayabilecek nitelik taşıdığı görülmektedir. Örneğin, “Özel Okullar İlkeleri”nin “Çalışma Ortamı, Çalışanlar, Öğretmen Alımları” başlıklı bölümü altında, özel okullar arasındaki rekabette önemli bir unsur olan öğretmen istihdamı konusunda; bir başka özel okulun öğretmenin öğrencileri ile birlikte alınamaması, özel ilköğretim okullarında sınıf öğretmeni olarak çalışan bir öğretmene yeni okulunda, eski okulunda tamamladığı sınıfın devamı olan sınıfta görev verilememesi, bir başka özel okulda çalışan öğretmene doğrudan transfer teklifi götürülememesi, ders kesimi tarihinden önce öğretmeni veya çalışanlar ile sözleşme yenilenmemesi gibi ilkelerde mutabakata vardıkları görülmektedir. Benzer şekilde, öğrenci alımları konusunda da özel okulların ücretlerini pazarlık konusu haline getirmeyecekleri, bir başka özel okuldan grup halinde gelecek öğrencilere özel imkânlar tanımayacakları, belli bir okuldan gelenlere özel indirimler uygulamayacakları, akademik başarı veya özel yetenekler ya da spor bursu ile bir başka özel okulun öğrencisini alamayacakları gibi ilkelerde mutabık kaldıkları anlaşılmaktadır.

600 Özel Okullar İlkeleri'nin yukarıda sunulan hükümlerinin, öğrenciler ve çalışanlar karşısında özel okulların belirli bir şekilde davranmasını sağlamak suretiyle, tüketicilerin, bu okullar karşısındaki pazarlık gücünü zayıflatmayı ve tüketicilerin tercihlerini kısıtlamayı amaçladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca anılan hükümlerin, özel okullarda görev yapan öğretmenlerin başka okullara geçişini zorlaştırabileceği de görülmektedir. Bu çerçevede, “Özel Okullar İlkeleri”nin yukarıda belirtilen hükümleri, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte bir teşebbüs birliği kararıdır.

Raportörlerin Dernek yetkilileri ile yaptıkları görüşmelerde, “Özel Okullar İlkeleri”nin, kamuoyunda özel okullara yönelik mevcut olan olumsuz imajın değiştirilmesi amacıyla oluşturulduğu; söz konusu ilkelerin, üyeler bakımından herhangi bir bağlayıcılığın bulunmadığı, bu ilkelerin bir tür centilmenlik anlaşması olarak kabul edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

620 Ticari hayatta, rakip teşebbüslerin sundukları hizmetin kalitesini artırmaya yönelik olarak yaptıkları birtakım anlaşmalar, son tahlilde tüketicilere de fayda sağladığı için, rekabet hukukundaki “muafiyet” müessesesi çerçevesinde hoşgörü ile karşılanabilmektedir. Ancak, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan muafiyet koşulların incelenmesinden de görüleceği üzere, bu tür anlaşmaların muafiyet kapsamında değerlendirilebilmesi için

11-12/226-76

temel kriter, "ölçülülük"tür. Tüketicilere belirgin bir fayda sağlanmaksızın, salt rakip teşebbüsler arasındaki diyalogun ve iyi ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla rekabetin kısıtlanmasının, rekabet hukukunda koruma görmesi mümkün değildir. Bu çerçevede, Özel Okullar İlkelerinin yukarıda sayılan hükümlerinin, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında değerlendirilmesi halinde, anılan ilkelerin tüketicilere belirgin bir fayda sağlamadığı; aksine gerek tüketicilere gerekse bu okullarda görev yapan öğretmenlere zarar verdiği açıktır. Özel okulların toplumdaki imajlarının ve özel okullar arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi ise, anılan kısıtlamalar için makul bir gerekçe değildir. Dolayısıyla, Özel Okullar İlkeleri'nin yukarıda sunulan hükümlerinin, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyetten faydalanamayacağı neticesine varılmıştır.

Özel Okullar İlkelerinin üyeler bakımından bağlayıcı nitelikte olmadığı yönündeki görüşlere ilişkin olarak ise, yukarıda açıklandığı üzere, rekabeti kısıtlama amaç ve/veya etkiye sahip olmaları halinde, bağlayıcı nitelikte olmayan teşebbüs birliği kararlarının da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğunun hatırlatılması gerekmektedir. Kaldı ki, önaraştırma sürecinde bazı özel okulların yetkilileri ile yapılan görüşmelerde Dernek üyesi özel okullar tarafından "Özel Okullar İlkeleri"ne uyulduğu açıkça ifade edilmiştir. Ayrıca, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nin üye okulların "Özel Okullar İlkeleri"ne riayet etmelerini sağlama yönünde çaba gösterdiği de tespit edilmiştir.

Yukarıda sayılan ihlallere ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca ihlallere katılan teşebbüs ve teşebbüs birliklerine yönelik olarak soruşturma açılması mümkündür. Ancak önaraştırma sürecinde özellikle dernekler bünyesinde yapılan toplantılara hangi okulların katıldığı hususunda teşebbüs yetkililerinin ifadeleri dışında kesin bir tespit yapılamamıştır. Diğer taraftan Ankara Özel Okullar Derneği'nin iki yıl önce kapanmış olduğu ve bu tarihten bu yana söz konusu Dernek kapsamında toplantı yapılmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu hususlar dikkate alınarak şu aşamada yukarıda sayılan ihlallere ilişkin olarak soruşturma açılması yerine, ilgili teşebbüs ve teşebbüs birliklerine yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş yazıları gönderilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1.

a) 2001 yılının Nisan ayı içerisinde İstanbul'da faaliyet gösteren vakıf okullarının toplantılar düzenlemek suretiyle 2001-2002 öğretim yılı okul ücretleri, burslar ve maaşlarla ilgili konularda görüşme ve bilgi paylaşımında bulunmalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlal olarak değerlendirilebileceğine,

b) Bununla birlikte söz konusu ihlalin zamanaşımına uğraması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına,

2.

a) İlgili pazarda faaliyet gösteren özel okulların yetkililerinin Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği ve Ankara Özel Okullar Derneği bünyesinde yapılan toplantılarda fiyat politikalarına yönelik olarak görüşme ve bilgi paylaşımında bulunmalarının, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlal olarak değerlendirilebileceğine,

b) Ayrıca, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'nce benimsenmiş olan "Özel Okullar İlkeleri"nin, "Çalışma Ortamı, Çalışanlar, Öğretmen Alımları" ile "Öğrenci Alımları"

11-12/226-76

bölümleri altındaki bazı hükümlerinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu nitelikte teşebbüs birliği kararı olarak değerlendirilebileceğine,

670 c) Anılan ihlallere ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına,

b) Bununla birlikte, ihlallere son verilmesi, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı hususlarında 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca;

- Ankara'da faaliyet gösteren özel okullara ileilmek üzere Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğüne,
- İstanbul'da faaliyet gösteren özel okullara ileilmek üzere İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğüne ve
- Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği'ne

680 görüş bildirilmesini teminen Başkanlığın görevlendirilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.